

RÄDDA BARNEN UTTALANDE

2025-10-06 13:01 CEST

Bidragstak går tydligt emot barnkonventionen

Den 17 september presenterade regeringen och Sverigedemokraterna en bidragsreform, som innehöll förslag om ett bidragstak. Bland annat innebär förslagen en sänkning i riksnormen kring vad en familj kan få i ekonomiskt bistånd, och även en kraftig begränsning i bistånd för stora barnfamiljer. Rädda Barnen har i remissvar och uttalanden riktat kritik mot regeringens förslag. Vi ser att det går emot barnkonventionen och riskerar att öka barnfattigdomen.

Frågan om regeringens bidragsreform fortsätter att debatteras i media, bland annat i Ekots lördagsintervju i Sveriges Radio, och i SVT:s program Agenda. Mot denna bakgrund vill Rädda Barnen återigen belysa hur förslaget går emot

barnkonventionen och barns lagstadgade rättigheter. I korthet strider förslagen mot barns rättigheter genom att:

- Införa ett bidragstak som riskerar att öka barnfattigdomen och inskränka rätten till skälig levnadsstandard.
- Införa förbud mot att ge ekonomiskt bistånd till familjer som vistas i Sverige utan tillstånd, i strid med barnkonventionens artikel 2 om likvärdighet.
- Minska stödet till barn i större familjer, vilket är diskriminerande.

Vi ser med stor oro på hur barn kan påverkas av bidragsreformen. Barn har rätt till en skälig levnadsstandard, att skyddas mot diskriminering och att få stöd oavsett deras juridisk status. Nu föreslår regeringen åtgärder som gör det svårare för barn som redan lever i utsatta situationer att få sina grundläggande behov tillgodosedda. Att växa upp under ekonomisk utsatthet leder till ökad risk för fysisk och psykisk ohälsa. Det ger också sämre möjligheter till en meningsfull fritid och ökar risken för dåliga skolresultat och att utsättas för mobbning i skolan. Att inte ha möjligheter att delta i sociala sammanhang med andra jämnåriga kompisar ökar risk för social exkludering. I Danmark har införande av bidragstak även lett till ökad kriminalitet.

FN:s barnrättskommitté, som granskar hur Sverige lever upp till barnkonventionen, var tydlig i sin senast granskning: Sverige bör "skärpa sin politik för att säkerställa att alla barn har en lämplig levnadsstandard".

Syftet med bidragstaket anges vara att fler människor ska i arbete. Rädda Barnen vill understryka att arbetsmarknadspolitiska åtgärder behöver genomföras på ett sätt som skyddar barns grundläggande rättigheter. Därutöver har flera remissinstanser och experter lyft att bristande ekonomiska incitament inte är en huvudorsak till arbetslöshet. Exempelvis har finanspolitiska rådet gjort analysen att "problem med matchning, bristande produktivitet och information är viktigare förklaringar till den outnyttjade arbetskraften" snarare än bristande ekonomiska incitament.

Alla barn har samma rätt till en skälig levnadsstandard, oavsett deras föräldrars val eller livssituation. Barnkonventionen gäller alla barn i Sverige, utan undantag.

Därför strider åtgärderna som läggs fram mot barnkonventionen:

- Barnkonventionen gäller alla barn som befinner sig i Sverige. Det betyder att barn har rätt till alla rättigheter i konventionen, oavsett om barnet är medborgare, har permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd, är asylsökande, EU-migrant eller befinner sig i landet i utan nödvändiga tillstånd. Rätten till skälig levnadsstandard, som finns i artikel 27, gäller alltså alla barn. Att då förbjuda kommuner att ge ekonomiskt bistånd till barn utan nödvändiga tillstånd är i uppenbar strid med barnkonventionen, vilket även utredningen som lade fram förslaget konstaterade.
- Inget barn får diskrimineras i tillgången till sina rättigheter på grund av sin eller sin förälders status. Detta innebär att barn måste få sina rättigheter tillgodosedda oavsett om dess föräldrar har arbete eller inte, om familjen är nyanländ eller om barnet har många syskon. Förslagen om bidragstak, om sänkning av försörjningsstöd från fjärde barnet och om kvalificering in i välfärden för nyanlända är diskriminering av barn i tillgången till rätt till skälig levnadsstandard och rätt till social trygghet (artikel 26)
- De ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna i konventionen, dit rätten till social trygghet och skälig levnadsstandard hör, ska genomföras progressivt, d.v.s. staten ska hela tiden sträva efter att stärka skyddet för dessa rättigheter. När en viss nivå har uppnåtts, får den inte sänkas. FN:s barnrättskommitté har varit tydlig med detta och även uttalat att det endast är i tider av ekonomisk kris som nivån kan få sjunka, men då ska det ske som den sista utvägen och åtgärderna ska vara nödvändiga, rimliga, proportionerliga, icke-diskriminerande och, inte minst, tillfälliga. Staten ska också säkerställa att åtgärderna inte drabbar barn i de mest utsatta situationerna.
- Den levnadsstandard som ett barn har påverkar också barnets möjligheter att få andra rättigheter i konventionen tillgodosedda, exempelvis rätten till bästa uppnåeliga hälsa, rätten till utbildning, rätten till en meningsfull fritid och i slutändan rätten till utveckling. Vi vet också att fattigdom ökar risken att utsättas för våld och att barn med funktionsnedsättningar är särskilt utsatta.

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33

Oskar Kollberg

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

oskar.kollberg@rb.se

0733 55 34 15

Oscar Nelson

Presskontakt

Pressekreterare

Presskontakt till generalsekreterare Åsa Regnér

oscar.nelson@rb.se

072-454 54 85